

## Programación Docente de Composición para a imaxe II

Ensinanzas Superiores de Música Título Superior de Música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

### 1. Identificación e contextualización

#### DISCIPLINA COMPOSICIÓN E INSTRUMENTACIÓN

ESPECIALIDADE	COMPOSICIÓN							ITINERARIO	COMPOSICIÓN	
CARÁCTER	B) Obrigatoria							TIPO DE CLASES	Colectiva	
DEPARTAMENTO	COMPOSICIÓN							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	D. José Antonio Cantal Mariño	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRE								3	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS			MAIL/TEL/WEB				TITORÍA		
	D. Pablo Beltrán Sobrado			pablobeltran@edu.xunta.es				martes - 16:30 h.		

### 2. Descriptor e competencias

Ver lista e descripción de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo das diferentes técnicas de composición e instrumentación aplicadas á imaxe. Dominio teórico/práctico das ferramentas tecnolóxicas precisas para o desenvolvemento de proxectos en diferentes medios, escénico e audiovisual, demostrando capacidade de adaptación. Estudo histórico e analítico da música para cine e dos diferentes xéneros. A industria cinematográfica e a escena alternativa, o rol da música. Planificación, organización e desenvolvemento dun proxecto audiovisual. Estudo da lexislación comparada vixente no fenómeno audiovisual.
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Composición; Tecnoloxías aplicadas á composición
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T9, T15
XERAIS	X2, X5, X7, X17, X21, X24, X27
ESPECÍFICAS	EC4, EC7, EC8, EC11

### 3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Aprender e practicar as técnicas da composición e producción no campo audiovisual. Aprender e practicar as técnicas de ambientación e efectos sonoros más utilizados.	T1, T2, T4, X5, EC4, EC7
2. Estudar a integración do material compositivo sonoro e a imaxe, dun xeito creativo procedente de distintas fontes, nun medio homoxéneo.	T1, T2, T4, X5, X21, X24, EC4, EC7, EC11
3. Saber aplicar e aproveitar as novas tecnoloxías no ámbito da creación musical para imaxe, nunha variedade ampla de contextos e formatos audiovisuais, incluíndo as colaboracións con outros campos artísticos.	T1, T2, T4, T9, X7, X17, X24, X27
4. Entender o poder da música para imaxe en relación á psicoacústica e percepción humana das diferentes posibilidades de significación do contido ou mensaxe que propón o audiovisual.	T4, X5, EC7
5. Coñecer analíticamente e auditivamente as músicas de diferentes estilos e xéneros, más importantes e más representativas do panorama da historia do cine e do panorama audiovisual en xeral antigo e moderno, e tamén a súa relación coa música xerada con novas tecnoloxías contemporáneas actuais.	T9, T15, X17, X21, X24, X27, EC8, EC11
6. Dotar ao alumnado de composición dunha valoración e postura aberta, e visión actualizada, ante a importante problemática da composición actual relacionada coa a imaxe, no uso da música clásica do pasado, ou jazz e música popular, e no uso das novas tecnoloxías e os seus procedementos e na busca dun estilo e estética propias.	T9, T15, X17, X21, X24, X27, EC8, EC11

### 4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIONES
1.-Teoría e análise da historia da música en relación a imaxe. 2.- Proceso dunha producción audiovisual pre, pro e post- produción. 3.- Nocións básicas da linguaxe audiovisual. 4.- Analise da imaxe. Factores principais. 5.- Posibilidades e efectos da música sobre a imaxe. 6.- O proceso compositivo e a sincronización.	1. Continuación no estudo dos orixes da música de cine. A música no cine americano, e no cine europeo, evolución histórica e autores más importantes a lo largo do século XX e XXI. Sinfonismos. Pop e Jazz. Grandes autores. Aprendizaxe de diferentes estilos musicais a nivel compositivo e da instrumentación e orgánicos, así como, o de adquirir un criterio auditivo sobre dos tipos de diferentes materiais empregados no cine, curtometraxe, documental, música para TV, música para anuncios, videoxogo. A función e o porqué da música. A ambientación sonora da imaxe. 2. Continuación do estudio da estructura xerárquica dos departamentos e as súasfuncións. O Compositor como xefe de departamento ouxefe de equipo. 3.1. Imaxe: • Composición. • Tipos de plano. • Movimentos de cámara. • Espacio e tempo cinematográfico. • Montaxe. 3.2. Son: • A voz, o ruido, a música. • Planos sonoros, movementos sonoros, espacios sonoros. • A edición do son. 4. Continuación do estudo: Estructura e articulación. O fluxo sonoro. Elementos de análise. 5. Continuación do estudio: O pacto de veridicción. Funcions desencadenantes. Xustificación da música. A ilusión da música. O cliché. O leitmotiv. Os códigos. Contrapunto e decorado sonoro.	4 1 1 1 1

	<p>6. Continuación co estudio de: Os bloques. Material temático. A instrumentación. O Estilo. Inicios e cadencias. A sincronización. A puntuación. Sistemas de sincronización. O alumno-músico aplicará todos os coñecementos aprendidos nasdemáis materias tecnolóxicas da especialidade para aplicalas no entorno audiovisual.</p> <p>Estudo da relación das técnicas de composición tradicionais para a imaxe en diferentes estilos, relacioánndoas cos medios electroacústicos e da tecnoloxía actual, e observando as súas propias posibilidades gramaticais intrínsecas, dotando ó alumnado de composición dunha valorización e visión actualizada do panorama musical tecnolóxico e os seus procedementos en relación a Imaxe.</p> <p>Coñecemento de diferentes estilos e estéticas compositivas da Historia da Música Clásica e moderna en relación a imaxe. Pop, Jazz, outros.</p> <p>Estudo e producción do efecto sonoro aplicado a imaxe e a súa relación co desenvolvemento da acción e significado da mensaxe. Uso de programas coma Soundforge 8.0, e Adobe Audition 3.0, Spear, e outros para a edición e procesamento dos efectos sonoros.</p> <p>Estudio da xeración de música para un spot publicitario: O jingle, música original, música tradicional, a adaptación musical, a "música o estilo de...", o uso de música de cine, músicas en variados estilos.</p> <p>Manexo das ferramentas informáticas e electrónicas para a edición, mixtura, procesado, montaxe, secuenciación de audio imaxe que están a disposición nun laboratorio electroacústico nos entornos (PC, Mac) coma, Pro-tools, Cubase, Nueno, Logic, Adobe audition, etc, como entornos posibles da montaxe son-imaxe a integrar e manipular dunxeito creativo o material nun medio homoxeneo. Panoramización en estereo 2.0, e coñecemento do sistema 5.1. Instrumentos virtuais: samplers, Rom-players, e sintetizadores. Libreries orquestais e vintage.</p> <p>Aplicación de todo o aprendido en música para cine, curtametraxe, documental, música para videoxogos, música para tv, música para anuncios, montaxes de tipo interdisciplinar (teatro más música, danza, vídeo, etc).</p>	9
1.-Teoría e análise da historia da música en relación a imaxe.	<p>1. Continuación no estudo dos orixes da música de cine. A música no cine americano, e no cine europeo, evolución histórica e autores más importantes a o longo do século XX e XXI. Sinfonismos. Pop e Jazz. Grandes autores. Aprendizaxe de diferentes estilos musicais a nivel compositivo e da instrumentación e orgánicos, así como, o de adquirir un criterio auditivo sobre os tipos de diferentes materiais empregados no cine, curtametraxe, documental, música para TV, música para anuncios, videoxogo. A función e o porqué da música. A ambientación sonora da imaxe.</p>	4
2.- Proceso dunha producción audiovisual pre, pro e post- produccion.	<p>2. Continuación do estudo da estrutura xerárquica dos departamentos e as súasfuncións. O Compositor como xefe de departamento ouxefe de equipo.</p>	1
3.- Nocións básicas da linguaxe audiovisual.	<p>3.1. Imaxe: • Composición. • Tipos de plano. • Movements de cámara. • Espacio e tempo cinematográfico. • Montaxe. 3.2. Son: • A voz, o ruido, a música. • Planos sonoros, movementos sonoros, espacios sonoros. • A edición do son.</p>	1
4.- Analise da imaxe. Factores principais.	<p>4. Continuación do estudo: Estructura e articulación. O fluxo sonoro. Elementos de análise.</p>	1
5.- Posibilidades e efectos da música sobre a imaxe.	<p>5. Continuación do estudo: O pacto de veridicción. Funcions desencadenantes. Xustificación da música. A ilusión da música. O cliché. O leitmotiv. Os códigos. Contrapunto e decorado sonoro.</p>	1
6.- O proceso compositivo e a sincronización.	<p>6. Continuación co estudio de: Os bloques. Material temático. A instrumentación. O Estilo. Inicios e cadencias. A sincronización. A puntuación. Sistemas de sincronización. O alumno-músico aplicará todos os coñecementos aprendidos nasdemáis materias tecnolóxicas da especialidade para aplicalas no entorno audiovisual.</p> <p>Estudo da relación das técnicas de composición tradicionais para a imaxe en diferentes estilos, relacioánndoas cos medios electroacústicos e da tecnoloxía actual, e observando as súas propias posibilidades gramaticais intrínsecas, dotando ó alumnado de composición dunha valorización e visión actualizada do panorama musical tecnolóxico e os seus procedementos en relación a Imaxe.</p> <p>Coñecemento de diferentes estilos e estéticas compositivas da Historia da Música Clásica e moderna en relación a imaxe. Pop, Jazz, otros.</p> <p>Estudo e producción do efecto sonoro aplicado a imaxe e a súa relación co desenvolvemento da acción e significado da mensaxe. Uso de programas coma Soundforge 8.0, e Adobe Audition 3.0, Spear, e outros para a edición e procesamento dos efectos sonoros.</p> <p>Estudio da xeración de música para un spot publicitario: O jingle, música original, música tradicional, a adaptación musical, a "música o estilo de...", o uso de música de cine, músicas en variados estilos.</p> <p>Manexo das ferramentas informáticas e electrónicas para a edición, mixtura, procesado, montaxe, secuenciación de audio imaxe que están a disposición nun laboratorio electroacústico nos entornos (PC, Mac) coma, Pro-tools, Cubase, Nueno, Logic, Adobe audition, etc, como entornos posibles da montaxe son-imaxe a integrar e manipular dunxeito creativo o material nun medio homoxeneo. Panoramización en estereo 2.0, e coñecemento do sistema 5.1. Instrumentos virtuais: samplers, Rom-players, e sintetizadores. Libreries orquestais e vintage.</p> <p>Aplicación de todo o aprendido en música para cine, curtametraxe, documental, música para videoxogos, música para tv, música para anuncios, montaxes de tipo interdisciplinar (teatro más música, danza, vídeo, etc).</p>	9
Total de sesións por cuadrimestre		17

## 5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases prácticas	15		15
Exposición traballo	9		9
Avaliación	1,5		1,5

Revisión avaliación	2		2
Act. introdutorias	1,5		1,5
Busca de información		11	11
Traballo individual		50	50
Total de horas por cuadrimestre		90	

## 6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
<b>ORDINARIA</b>			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación contínua)			
Exame escrito	Realización dunha ou varias probas teórico-prácticas, que comprendan algúns dos obxectivos e contidos contemplados na programación cuadri mestral e que serán realizadas na aula cunha duración máxima de 90 minutos e que demostren o coñecemento teórico e práctico dos contidos aprendidos.	Todas	40%
Traballo persoal	Ademais das probas obxectivas correspondentes para ter garantía de superar a materia no exame, deberase entregar polo menos un traballo ou proxecto compositivo audiovisual deste tipo: composición musical e efectos sonoros para un documental materiais e procedementos empregados, e partitura do mesmo, que será guiado polo profesor, podendo estar elaborado nos Nuendo, Adobe Audition, e/ou outros. Rendemento diario	Todas	30% 30%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Realización dunha ou varias probas teórico-prácticas, que comprendan algúns dos obxectivos e contidos contemplados na programación cuadri mestral e que serán realizadas na aula cunha duración máxima de 90 minutos e que demostren o coñecemento teórico e práctico dos contidos aprendidos.	Todas	40%
Traballo persoal	Ademais das probas obxectivas correspondentes para ter garantía de superar a materia no exame, deberase entregar polo menos un traballo ou proxecto compositivo audiovisual deste tipo: composición musical e efectos sonoros para un documental materiais e procedementos empregados, e partitura do mesmo, que será guiado polo profesor, podendo estar elaborado nos Nuendo, Adobe Audition, e/ou outros. Rendemento diario	Todas	30% 30%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Ver avaliación extraordinaria		
Traballo persoal	Ver avaliación extraordinaria		
<b>EXTRAORDINARIA</b>			
Exame escrito	Realización dun ou varios exercicios determinados polo Departamento ou polo profesor da materia que comprendan os obxectivos e contidos do cuadri mestre nos que o alumno demostre que está capacitado para atinxir os obxectivos e contidos establecidos na programación.	Todas	70%
Traballo persoal	Ademais das probas obxectivas correspondentes para ter garantía de superar a materia no exame, deberase entregar polo ou unha curtametraxe, spot publicitario ou un vídeo doutro tipo dunha duración máxima de 10 minutos, cunha explicación dos materiais e procedementos empregados, e partitura do mesmo, que será guiado polo profesor, podendo estar elaborado nos seus materiais básicos por instrumentos virtuais ou doutro tipo, e integrándoos nun entorno de secuenciación coma Cubase, Nuendo, Adobe Audition, e/ou outros.	Todas	30%

\* Soamente se fai a ponderación final se o alumno realiza as dúas partes (tanto na avaliación ordinaria como na extraordinaria).

### ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

## 7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade eda súa inclusión social, deberanse cumplir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

## 8. Bibliografía, materiais e documentos

ADLER, Samuel (2002). The study of orchestration. New York: W.W. Nor ton.

ADORNO, Theodor y EISLER, Hans (1981). El cine y la música. Madrid: Fundamentos.

- ARIJON, D. (1988) Gramática del lenguaje audiovisual. Guipúzcoa: Escuela de Cine y Vídeo del País Vasco.
- BENET, V. J. (2004). La cultura del cine. Introducción a la historia y la estética del cine. Barcelona: Paidós.
- BORDWELL, David, STAIGER, Janet y THOMPSON, Kristin (1997). El cine clásico de Hollywood. Estilo cinematográfico y modo de producción hasta 1960. Barcelona: Paidós.
- BURT, George (1994) The art of film music. New England: Northeastern University Press.
- CHARLES, Agustín (2005). Instrumentación y Orquestación (varios volúmenes). Valencia: Rivera Editores.
- CHION, Michel (1993). La audiovisión. Barcelona: Paidós.
- CHION, Michel (1997). La música en el cine. Barcelona: Paidós.
- CHION, Michel (1999). El sonido: música, cine, literatura,... Barcelona: Paidós.
- COLÓN, Carlos, INFANTE, Fernando y LOMBARDO, Manuel (1997). Historia y teoría de la música en el cine. Presencias afectivas. Sevilla: Alfar.
- CONE, Edward T. (1968) Musical form and musical performance. New York: Norton.
- COOK, Nicholas (1994). A guide to musical analysis. New York: Oxford University Press.
- COOK, Nicholas (2004). Analysing musical multimedia. New York: Oxford University Press.
- COOKE, Merlyn (2001). Film music. The New Grove Dictionary of Music and Musicians. Vol. 8. Second Edition. New York: Oxford University Press.
- CUETO, Roberto. Cien bandas sonoras en la historia del cine. Madrid: Nuer, 1996.
- EVANS, Mark (1975). Soundtrack: the music and the movies. Nueva York: Hopkinson and Blake.
- HALAS, John / MANVELL, Roger. La técnica de los dibujos animados. Barcelona: Omega, 1990.
- INGLIS, Ian (2003). Popular music and film. Londres: Wallflower Press.
- JULLIER, Laurent. El sonido en el cine. Barcelona : Paidós, 2007.
- LLUÍS I FALCÓ, Josep (1995). Método de análisis de la música cinematográfica.
- LONDON, Kurt (1970). Film music. New York: Arno Press y The New York Times.
- MOYA LORENTE, Fernando (1993). Los grandes músicos del cine. Barcelona: Royal Books.
- NIETO, José (2004). Música para la imagen: La influencia secreta. Madrid: Fundación Autor.
- PRENDERGAST, Roy M. (1992). Film music. A neglected art (second edition). New York: W.W. Norton.
- RAMAGUERA I RAMIÓ, Joaquim (1993). El lenguaje cinematográfico. Gramática, géneros, estilos y materiales. Madrid: Ediciones de la Torre.
- ROMÁN, A. (2008). El lenguaje musivisual. Semiótica y estética de la música cinematográfica. Mousike.
- RUSSELL, Mark / YOUNG, James (Eds.). Bandas Sonoras. Cine. Barcelona: Océano, 2001.
- WIERZBICKI, James (2009). Film music. A history. New York: Routledge.
- XALABARDER, Conrado. Música de cine: una ilusión óptica: método de análisis y creación de bandas sonoras. [S. l.]: LibrosEnRed, 2006

Enlaces Recomendados:

- Asociación por la Difusión de la Música Audiovisual (Antes conocida como ACMDC): <http://admablogg.blogspot.com>
- Cine Bso: [www.cinebsocom](http://www.cinebsocom) Contiene críticas y comentarios a BSO, dossiers y biografías.
- Compositores Cinematográficos del Estado Español: <http://usuarios.lycos.es/compositores> Web personal de Josep Lluís i Falcó
- Filmoteca Española (Madrid): [www.mcu.es/cine](http://www.mcu.es/cine) Ministerio de Cultura
- Historia y crítica del cine español: [www.cer-vantesvirタル.com/por-tal/LGB/cine\\_estatica.shtml](http://www.cer-vantesvirタル.com/por-tal/LGB/cine_estatica.shtml) - Biblioteca Virタル Miguel de Cer vantes. Contiene artículos y material audiovisual.
- Internet Movie Data Base (IMDB): [www.imdb.es](http://www.imdb.es) La mayor base de datos cinematográfica en la Red.
- Mundo BSO: [www.mundobso.com](http://www.mundobso.com) Web gestionada por Conrado Xalabarder (crítico de Fotogramas).
- Musimagen: [www.musimagen.com](http://www.musimagen.com) Asociación de compositores de música para audiovisual.